

هزینه بهانه‌تراشی وزارت نفت، روی دوش کشور

میان هیئت‌های مذاکره دو طرف، قرارداد ۲۵ ساله خط لوله صلح (IP) در سال ۸۸ به امضا و در سال ۸۹ نافذ شد. این خط لوله با هدف صادرات گاز به پاکستان کلید خورد تا در ادامه به بازارهای هند و حتی چین نیز از این طریق ورود کند. با این وجود از همان ابتدا ایالات متحده آمریکا به منظور جلوگیری از توسعه روابط این کشورها با ایران با این خط لوله مخالفت و تلاش کرده مانع اجرای آن شود اما این قرارداد میان طرفین به امضا رسید و شکل رسمی و قانونی به خود گرفت.

اسفند ۹۱ بود که اصفعلی زرداری، نخست‌وزیر پاکستان به ایران آمد تا کار احداث بخش ایرانی خط لوله توسط قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا کلید خورد.

با وجود انعقاد رسمی قرارداد بین ایران و پاکستان، اما ایالات متحده آمریکا در یک جنگ گازی تمام عیار علیه ایران تلاش کرد مانع اجرای آن شود. در همین راستا از طریق تسریع در امضای قرارداد و آغاز عملیات اجرایی خط لوله تابی، گاز ترکمنستان را به پاکستان و هند برساند.

امریکا در راستای کارشکنی علیه خط لوله صلح، تلاش کرده تا نیاز مالی پروژه تابی را به کمک متحدان خود همچون عربستان تأمین کند.

ایران در گوشه رینگ

در این میان منتهای اینکه این پروژه جامه عمل به خود ندید، به نظر می‌رسد با بهانه تراشی‌های واهی شیخ الوزراء، دست کشور در مقوله احتمال استفاده از حق قانونی خود، در پوست گردو قرار گرفته است.

به این ترتیب که به دلیل اینکه خط لوله صادراتی گاز ایران به پاکستان که ادامه خط لوله هفتم سراسری است، به نقطه صفر مرزی نرسیده است، ایران نمی‌تواند به بند take or pay رایج در قراردادهای گازی استناد کرده و از این نظر نه اهرمی برای فشار برای اهتمام بیشتر پاکستانی‌ها به اجرای عملیات احداث خط لوله دارد و نه می‌تواند جرمه عدم دریافت گاز و اجرایی نشدن قرارداد توسط طرف پاکستانی را دریافت کند.

این در حالی است که برخی منابع می‌گویند اگر ایران به

بهانه‌تراشی‌های وزارت نفت برای اجرا نکردن قرارداد صادرات گاز به پاکستان و نرسیدن خط لوله به مرز موجب شد ایران نتواند از ظرفیت قانونی قرارداد برای مطالبه حقوق خود استفاده کند.

کمتراز یک سال به پایان فعالیت دولت دوازدهم با وزارت نفتی بیژن زنگنه باقی مانده است و هیچ قرارداد صادرات گاز برای مقصد جدیدی در این ۷ سال منعقد نشده؛ این در حالی است که توسعه پارس جنوبی که وزیر نفت به تحسین براونگیز بودن قراردادهای ۳۵ ماهه آن در دولت نهم و دهم در بهارستان اعتراف کرد، تبدیل به تنها نقل محافل دفاع عملکرد وزیر نفت شده است.

طبیعتاً هر دولتی موظف به تکمیل پروژه‌های تدوین شده در دولت پیش از خود است، البته در کنار چنین اقدامی، موظف به طراحی طرح‌های جدید است تا حلقه توسعه صنعت کشور ایتر نماید. حال بد نیست در این میان وزیر نفت به این پرسش پاسخ دهد که جز تکمیل پروژه‌های دولت نهم و دهم چه یادگاری در قرارداد مقصد صادراتی جدید گازی از خود برای دولت‌های بعدی گذاشته است؟ کدام طرح صادرات گازی را طراحی و مراحل مذاکرات آن را پیش برده است؟ پاکستان؟ عمان؟ کویت؟ امارات متحده عربی؟ یا قطع واردات گاز ترکمنستان؟ وقتی برخی بهارستانی‌ها که به نظر می‌رسد چشم به سرنوشت برخی همکاران ادوار گذشته خود برای ورود به ساختمان ۱۵ طبقه خیابان حافظ دارند، از عملکرد وزیر نفت درباره پارس جنوبی دفاع می‌کنند، دقیقاً از چه چیزی دفاع می‌کنند؟ از تکمیل یک پروژه از دولت دهم؟ آیا این افراد از وزیر درباره دستاوردهای آن‌ها هم برای ایجاد ارزش افزوده صادراتی این گاز تولیدی نقدی می‌کنند؟

قصه از کجا شروع شد؟

مذاکرات صادرات گاز به پاکستان و هندوستان معروف به خط لوله صلح از اواخر دهه ۶۰ شمسی آغاز شد تا آنکه در ابتدای دولت نهم، هند خود را کنار کشید تا مذاکره ایران با پاکستان پیگیری شود. پس از رفت و آمدهای بسیار

مجری طرح ملی پنبه کشور مدعی شد

خودکفایی پنبه تا دو سال دیگر

مجری طرح ملی پنبه کشور با بیان اینکه تا دو سال آینده امکان خودکفایی در تولید پنبه وجود دارد، گفت: در سال آینده طرح ارتقا کیفیت تولید پنبه کشور کلید می‌خورد.

ابراهیم هزارجریب مجری طرح ملی پنبه کشور، از امکان خودکفایی پنبه طی دو سال آینده خبر داد و گفت: پیش بینی می‌شود امسال تولید و ش پنبه به ۲۷۰ هزار تن برسد که نسبت به سال گذشته ۲۰ درصد افزایش تولید دارد و از نظر سطح کشت هم ۱۰ درصد اضافه شده است. وی گفت: تولید پنبه در کشور نسبت به ابتدای برنامه ششم توسعه هم رشد ۶۸ درصدی داشته است و برای برنامه ششم توسعه هم تولید ۳۲۰ هزار تن برنامه ریزی شده که محقق خواهد شد.

به گفته این مسؤول در صورتی که حمایت‌های دولت از طلای سفید افزایش یابد، امکان خودکفایی در این محصول تا دو سال آینده وجود دارد. وی در پاسخ به سؤال مبنی بر این که برنامه ریزی شما برای خودکفایی در تولید پنبه چیست، گفت: دولت باید حمایت‌های لازم را از کشاورزان در قالب پرداخت یارانه بندر، یارانه برداشت و یارانه تولید انجام دهد. از سوی دیگر برای کاهش هزینه‌های تولیدکنندگان به آنها کارت اعتباری و یارانه نهاده اعطا کند تا آنها بتوانند نهاده‌های خود را با قیمت پایین‌تری تهیه کنند.

هزار جریب ادامه داد: مسأله دوم برداشت مکانیزه کشاورزان است که باید دولت به این مسأله ورود کند و با توجه به گرانی کمباین‌های برداشت پنبه یارانه پرداخت کند و یا با سرمایه‌گذاری آنها را تولید یا وارد کند. بخش عمده‌ای از هزینه‌های تولید پنبه مربوط به

برداشت دستی این محصول است.

مجری طرح ملی پنبه کشور اظهار داشت: در همه کشورهای دنیا هم به همین روش است و از کشت پنبه حمایت جدی می‌شود و اگر دولت ما از این تولید حمایت نکند کشاورزان ما با تولید جهانی نمی‌توانند رقابت کنند.

این مسؤل در خصوص امکان رقابت‌پذیری پنبه داخلی با پنبه‌های خارجی هم گفت: کشورهای دیگر از این محصول استراتژیک حمایت می‌کنند و تولیدکنندگان داخلی ما از این رقابت نمی‌توانند موفق باشند، چراکه حمایت‌های دولتی در این بخش کمتر است.

هزارجریب به احیای زنجیره‌های صنعت پنبه هم اشاره کرد و گفت: برای این که کشور زودتر به خودکفایی برسد باید حلقه‌های مختلف این صنعت مانند نساجی، روغن گیری و استفاده از لیونت پنبه در اولویت قرار گیرد.

وی در پاسخ به سؤال دیگر مبنی بر این که قیمت تولید شده پنبه در کشور ما بالاست و به گفته صنایع کیفیت لازم ندارد، گفت: برای کاهش قیمت تمام شده دولت هم باید حمایت‌هایی کند. قطعات زراعی ما بسیار کوچک است و همین عاملی برای بالا بردن قیمت‌های تمام شده می‌شود. ماشین‌های برداشت هم به راحتی تأمین نمی‌شوند. مثلاً در سال‌های گذشته از حدود ۳۰ کمباین دست چندم و فرسوده داخلی ۲۰ دستگاه کمباین تعمیر و راه اندازی کردیم، اگرچه این میزان کافی نیست. هزار جریب گفت: در داخل کشور با استفاده از ظرفیت تعاونی‌ها می‌توانیم کشت پنبه را در مساحت‌های بزرگ کلید بزنیم و این طرح از سال آینده آغاز می‌شود. در حقیقت برنامه ما کار روی کیفیت محصول استراتژیک پنبه است. ■ **فارس**

وزیر کار خبر داد

بخشودگی جرایم تامین اجتماعی بخش خصوصی روی میز

سران سه قوه

وزیر کار گفت: موضوع بخشودگی جرایم تامین اجتماعی بخش خصوصی را از طریق معاون اقتصادی رئیس‌جمهور، در جلسات سران سه‌قوا برای دستیابی به یک مصوبه اجرایی مورد پیگیری قرار خواهیم داد.

محمد شریعتمداری در سخنانی با تأکید بر اصل سه‌جانبه‌گرایی در جلسات هیات امنای تامین اجتماعی، از اقدام این وزارتخانه برای افزودن کرسی نمایندگان بخش کارفرمایی در این هیات خبر داد.

وی تصریح کرد که تا پیش از تصمیم‌گیری این موضوع در مجلس، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی یک گام رو به جلو برداشته و با حذف یک نماینده دولت در هیات امنای تامین اجتماعی، یک نماینده از جامعه کارفرمایی به پیشنهاد اتاق بازرگانی را به این هیات اضافه خواهد کرد.

شریعتمداری در عین حال، اضافه کرد که از این پس، نماینده کانون عالی بازنشستگان کشوری نیز به عنوان مدعو به جلسه هیات امنای تامین اجتماعی دعوت خواهد شد. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی همچنین این قول را داد که طی یک ماه آینده، با اعمال نظر اتاق بازرگانی، بخشنامه‌های باقیمانده از سازمان تامین اجتماعی ابهازم‌دایی و نتایج شده و سپس برای اجرایی شدن ابلاغ شود. بر این اساس قرار است تعداد ۲۰۰۰ بخشنامه تامین اجتماعی به ۶ بخشنامه تقلیل پیدا کند.

شریعتمداری با تأکید بر اینکه تک ضریب واحد شدن حق بیمه در قراردادهای پیمانگی، امکان‌پذیر است اما تا دستیابی به نتیجه معقول نیاز به بررسی بیشتر دارد.

تعهدات خود یعنی تکمیل کردن خط لوله گازی تا نقطه صفر مرزی عمل می‌کرد، می‌توانست سالانه به استناد بند Take Or Pay حداقل ۸۰۰ میلیون دلار غرامت دریافت کند که به معنای دست کشیدن وزارت نفت، از درآمد ۴ میلیارد دلاری طی ۵ سال اخیر بوده است چرا که بهمن ۹۴، روز آغاز صادرات گاز به پاکستان بود.

از دست رفتن این درآمد بدون صادرات گاز، یک امتیاز مهم برای جمهوری اسلامی ایران بود که به دلیل تصمیم غلط وزارت نفت، نه تنها حاصل نشد بلکه به دلیل عدم انجام تعهدات در بخش ایران، وزارت نفت هیچ شانسایی برای شکایت از پاکستان و محکوم کردن این کشور ندارد. خبرگزاری دولتی ایرنا چندی پیش طی گزارشی این موضوع را تأیید کرد و نوشت: علت اینکه ایران خط لوله صادراتی گاز به پاکستان را به نقطه صف مرزی نرسانده بهانه تراشی پاکستانی‌ها بود، ایران خط لوله را به نقطه صفر مرزی نرساند زیرا نمی‌خواست هزینه اضافه‌ای بر کشور تحمیل شود.

این گزارش که در پورتال سازمانی روابط عمومی وزارت نفت هم بازنشر شده، مهر تأییدی است بر این موضوع که وزارت نفت خط لوله مورد قرارداد را به مرز نرسانده است، به نظر می‌رسد در حال حاضر که حلقه تحریم‌های اقتصادی ایران تنگ‌تر شده و از سویی دیگر تولید گاز از پارس جنوبی افزایش یافته است، موضوع بهره‌گیری اقتصادی و امنیتی از صادرات گاز، همچنان روی میز وزارت نفت قرار نگرفته است. هر چند صادرات گاز با خط لوله محدود به کسب درآمد صادراتی نیست و با توجه به اینکه هیچیک از همسایگان ایران منابع گازی و شبکه انتقال مشابه ایران ندارند و از سویی دیگر مشکلات و وابستگی قابل توجهی در صنعت برق دارند، می‌توانست با شکل دهی منافع مشترک، ایجاد رابطه استراتژیک پایداری را در پی داشته باشد به نحوی که حتی تحریم‌های آمریکا بر آن کارساز نباشد. متفکرای که در دولت تدبیر و امید به آن بی محلی شد. ■ **مهر**

کلید سنجش سرمایه اجتماعی در سازمان‌ها

مهدی رضایی-مدیرعامل بانک انصار

امروزه توفیق سازمان‌ها را نمی‌توان صرفاً به انباشتنی ثروت و مجهز بودن آنها به آخرین دستاوردهای تکنولوژیک گره زد زیرا سرمایه مالی، فیزیکی و انسانی سازمان‌ها بدون داشتن «سرمایه اجتماعی» فاقد وجهت و کارایی لازم است. معنای این سخن آن است که مدیران ارشد سازمان‌ها بایستی پیش از گذشته به داشتن کارکنانی متعدد و معتقد به ارزش‌های سازمانی و مشتاق و پیگیر برای پیاده سازی اهداف ملزم باشند.سازمان‌ها تا زمانی که برای بقای خود در عرصه رقابتی تلاش می‌کنند، بایستی نسبت به بهبود عملکرد خود نیز اهتمام لازم را داشته باشند، زیرا این مهم حاصل نمی‌شود مگر اینکه زمینه ارتقای سرمایه اجتماعی فراهم شود. پراوضح است بنای شکوهمند سرمایه اجتماعی یک سازمان بر روی روابط و تعاملات یکایک کارکنان ایجاد میشود. روابطی که افراد در طول زمان برای شکل گیری و توسعه آن تلاش‌های زیادی کرده‌اند.

بدون شک همه سازمان‌ها برای کسب توفیقات سازمانی به کارکنانی نیاز دارند که نه تنها سازمانشان را مکانی امن و مطمئن برای کار کردن بدانند، بلکه آن را مانند یک حامی دل‌سوز دوست داشته باشند و لایق وفاداری خود بدانند. بدیهی است در این شرایط و در این مسیر، نهایت تلاش کارکنان برای توسعه و تعالی سازمان مصروف می‌شود و سازمان تبدیل به مکان امنی می‌شود که کارکنان هیچگاه راضی به ترک آن نیستند. بازتولید این روابط صمیمانه موجب ایجاد و تقویت اطمینان در بین کارکنان، اعتمادسازی در میان آنان و توسعه میزان مشارکت افراد در مناسبات سازمانی می‌شود و این همان شرایط مطلوبی است که همه مدیران هوشمند به دنبال خلق و تقویت آن هستند. شرایط ایده‌آلی که صرفاً در صورت طراحی و پیاده سازی یک نظام ارتباطی کارآمد شکل می‌گیرند.از آنجا که این مفهوم ارزشمند و تاثیرگذار در همه سطوح زندگی اجتماعی انسان‌ها قابلیت تسری و گسترش دارد، لذا لازم است تا مولفه‌های اساسی آن در محیط‌های مختلف اندکی تغییر و به فراخور بافت آن سیستم متناسب سازی گردد. از این رو وقتی این مفهوم را از یک جامعه گسترده وارد سازمان‌های آموزشی و فعالیت‌های شغلی می‌کنیم، ناگزیریم برای پیاده‌سازی آن با توجه به شرایط زمانی، مکانی و بافت سازمانی تغییراتی را در مولفه‌ها و شاخص‌های تشکیل دهنده آن ایجاد نماییم. برای اندازه‌گیری «بعد ساختاری» سرمایه اجتماعی بایستی گستره ارتباطات متقابل افراد در یک سازمان را مورد بررسی و ارزیابی قرار دهیم. برای مثال: دامنه‌ها و گستره ارتباطات کارکنان چه میزان است؟ کارکنان چندر همدیگر را می‌شناسند؟ کمیته‌های اطلاع‌رسانی برای جمع‌آوری داده‌ها چگونه است؟ این شبکه ارتباطی چقدر کارایی دارد؟ آیا ساختارهای منطقی و تسهیل‌کننده ارتباطات برای کار کردن مطلوب کارکنان وجود دارد؟ آیا قواعد، الگوها و دستورالعمل‌های روشنی برای انتخاب کارکنان بر تلاش و انگیزه وجود دارد؟ آیا اموریت، حیطه وظایف افراد تعهد کارکنان برای یکدیگر متعین و تعریف شده‌اند؟ برای اندازه‌گیری «بعد ارتباطی» سرمایه اجتماعی بایستی تمرکز را بر روی کیفیت پیوندهای ارتباطی طرفین قرار دهیم. برای مثال: آیا میزان اعتماد و تعهد کارکنان به یکدیگر مناسب است؟ آیا وفاداری و کیفیت روابط عاطفی بین کارکنان مطلوب است؟ آیا روحیه همکاری، میزان مشارکت، احترام متقابل و همدلی در بین همکاران در سطح قابل قبولی است؟ بدیهی است با تقویت بعد ارتباطی سرمایه اجتماعی در یک سازمان، هنجارهای سازمانی به درجه بالایی از فوفاقت خواهند رسید و ارزش‌های سازمانی نیز به عنوان یک مرجع رسمی پذیرفته و مبنای عمل و مقایسه خواهند شد.

خبـر

عضو هیات مدیره انجمن تولید کنندگان فولاد:

عرضه فولاد به شیوه چیپینگ حذف شود

عضو هیات مدیره انجمن تولید کنندگان فولاد، گفت: عرضه فولاد به شیوه چیپینگ باید کاملاً حذف شود و کلیه محصولات فولادی در بورس کالا ارائه شوند. البته مقرر شده عرضه مقاطع فولادی صرفاً در بورس کالا باشد. وی ادامه داد: حذف عرضه فولاد به شیوه چیپینگ به ۶ ماه زمان نیاز دارد، اما با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته قرار است در صورت تمامی محصولات فولادی در بورس عرضه شود تا معاملات به صورت شفاف و مستند انجام بگیرد. عضو هیات مدیره انجمن تولید کنندگان فولاد با اشاره به وجود تقاضای کاذب در بازار فولاد، افزود: با وجود تولید ۱۵ میلیون تنی فولاد مازاد بر تقاضای داخلی کشور، بی‌ارزش شدن پول ملی و ممنوعیت صادرات تقاضا در کشور را بالا برده است.

وی در پایان با اشاره به اثرپذیری نرخ فولاد از شاخص‌های کلان اقتصادی اظهار داشت: یکی از کالاهایی که می‌تواند مقدار زیادی از سرمایه را حفظ کند، فولاد است و به همین دلیل نیز تقاضا برای محصولات فولادی در کشور بسیار بالا رفته است. ■ **مهر**

خبـر

مجری طرح گندم اعلام کرد

پیش‌بینی کشت ۶ میلیون هکتار گندم در سال زراعی جاری

مجری طرح گندم وزارت جهاد کشاورزی پیش‌بینی کرد: در سال زراعی جاری نزدیک به ۶ میلیون هکتار گندم در کشور کشت شود.

اسماعیل اسفندیاری پور گفت: پیش‌بینی می‌کنیم در سال زراعی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ نزدیک به دو میلیون هکتار گندم آبی و چهار میلیون هکتار گندم دیم زیر کشت برود. وی افزود: تولید مورد انتظار ما از این سطح کشت با توجه به متغیرهای اقتصادی، سیاسی، فنی و اقلیمی به میزان مورد نیاز

کشور است.

اسفندیاری پور درباره بذر مورد نیاز کشاورزان اظهار داشت: برای این سطح کشت، تاکنون ۲۷۲ هزار تن بذر از طبقات مختلف توسط شرکت‌های خصوصی تهیه و از اوایل شهریور توزیع آن در استان‌های شمال غرب و غرب کشور که دارای اقلیم‌های سرد هستند، آغاز شده و تا دهه نخست دی ماه ادامه می‌یابد.

وی با بیان اینکه تمام بذور گندم کشور اصلاح شده هستند، گفت: طی شش سال اخیر، نزدیک به ۴۰ درصد بذور گندمی که در ایران کشت می‌شود، گواهی شده‌اند و مابقی بذور خودمصرفی کشاورزان است.

مجری طرح گندم وزارت جهاد کشاورزی اضافه کرد: میزان مصرف گندم گواهی شده توسط کشاورزان تحت تأثیر اعتبارات یارانه‌ای است که از سوی سازمان برنامه و بودجه در هر سال تعیین می‌شود. اسفندیاری پور در مورد قیمت گندم نیز اذعان داشت: قیمت فعلی خرید تضمینی هر کیلوگرم گندم معمولی برای سال زراعی جاری ۴ هزار تومان و گندم با مشخصات ۴ درصد افت مفید و یک درصد افت غیر مفید ۴،۲۰۰ تومان تعیین شده است. ■ **وزارت جهاد کشاورزی**

خبـر

تا پایان سال انجام می‌شود

تأمین لاستیک سنگین با ارز ۴۲۰۰ تومانی

رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای گفت: تا پایان امسال، مشکلی در تأمین لاستیک و برخی اقلام ضروری ناوگان عمومی جاده‌ای با ارز ۴۲۰۰ تومانی، نداریم. عبداله‌اشم حسن‌نیا در جلسه پرسشی مسائل و مشکلات شاغلان بخش حمل و نقل جاده‌ای استان قم، افزود: با توجه به مبادلات ۹۰ درصدی حمل و نقل از طریق خطوط جاده‌ای، ارتقای زیرساخت‌های جاده‌ای استان قم که کریدور ارتباطی ۱۷ استان می‌باشد، ضروری است.

وی با تأکید بر اهمیت همدلی و همسویی مسئولان و شاغلان این بخش در جهت رونق هر چه بیشتر این حوزه، گفت: بی‌تردید در سایه همدلی و تعامل، می‌توان شاهد اقدامات چشمگیر و ارزنده بود کما اینکه این امر را در زمان وقوع بلایای طبیعی سال گذشته نظیر سیل لرستان و برف سنگین گیلان، شاهد بودیم در واقع حضور همکارانی همدل بودیم.

معاون وزیر راه و شهرسازی همچنین به مطرح شدن راهکارخانه مرکزی قم تا دو سال آینده تکمیل و به بهره برداری برسد.

رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای با اشاره به اقبال همواره مشکلات و دغدغه‌های معیشتی و اقلام مورد نیاز رانندگان بخش دریافت و مورد بررسی قرار می‌گیرد گفت: همواره فعالیت‌ها و نیازهای ناوگان عمومی حمل و نقل جاده‌ای اعم از مبدا، مسیر و مقصد رصد می‌شود و با روند فعلی مشکلی در تأمین لاستیک و برخی اقلام ضروری ناوگان عمومی جاده‌ای نداریم. ■ **وزارت راه و شهرسازی**